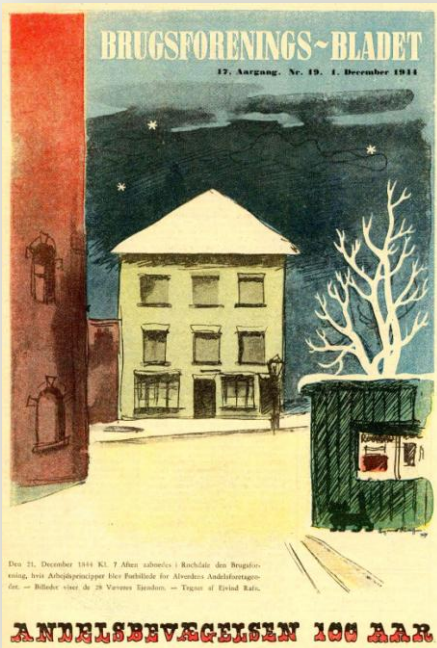

HYLDEST TIL VÆVERNE I ROCHDALE

1844 - 1944

AF JØRGEN BUKDAHL

17. Aargang. Nr. 19. 1. December 1944

I dette nummer af Brugsforenings-Bladet var et hyldestdigt af Jørgen Bukdahl til Væverne i Rochdale

På forsiden var en tegning af Ejvind Rafn og teksten:

Den 21. December 1844 Kl. 7 Aften aabnedes i Rochdale den Brugsforening, hvis Arbejdsprincipper blev Forbillede for Alverdens Andelsforetagender. Billedet viser de 28 Væveres Ejendom.

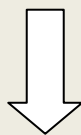
Inspirationen til de danske brugsforeninger stammer fra Rochdale ved Manchester i England, hvor 28 arbejdere i 1844 åbnede den første brugsforening med mel, sukker og smør til fordelagtige priser. Dengang formuleredes de kooperative grundprincipper, som stadig er gældende: Åbent medlemskab, demokratisk styrelse, begrænset forrentning af medlemskapitalen og fordeling af udbyttet i forhold til omsætningen. Gruppen blev kaldt Rochdalepionerne.

Naar Verden skal fornyes, er det Ungdom, der skal til,
unge Viljer, friske Sind og et Mod til at gaa paa,
vel har de ej Erfaring og hvad ellers hører til:
Besindighed og Sagtegang og Teorier graa,
de griber ind i Sagen, som den ligger her og nu,
de tumler med Problemerne, som var det første Gang,
at nogle havde tænkt, hvordan et *jeg* og *du*
kan bli' et *vi*, et Fællesskab, en Melodi, en Sang.

Se, saadan gik det Væverne, de greb i Blinde først:
en ny Idé, et Fællesskab, en Ligeværdighed,
og dagligt Brød, men ogsaa Frihed, Samfund og en Tørst,
den dybeste, der skulle stilles: ja, Retfærdighed,
Smaamands Ret især, som Verdens Store tramped' ned,
fordi de vilde Magt, ved Penge, Sværd og Adelskab,
der ej var vundet i en Strid med Livets Virkelighed
men arvet som en Forret, hvor de andre, de led Tab.

De greb i Blinde først, de famled' efter en Idé,
men se, det store skete, at Idéen var dem selv,
ja, blev dem selv i Gerningen, der skulde til at ske;
men over Værket spændtes der de brede, høje Hvælv,
der nu g'ir Genlyd over hele Verden, og fordi
de vilde mer end blot sig selv, de vilde vinde frem
til Rytmen, der kan bære, til den hele Melodi:
Retfærdighed i Verden og Fred blandt Jordens Hjem.

Det er jo ikke sket, den Fred de drømte om den Gang,
den Ligeværdighed, det Fællesskab om Brød og Aand
imellem Jordens folk, det er som Mindet om en Sang,
der længst er sunget ud og glemt, nu løftes Haand mod Haand
og Magt vil Ret som før, og Verden gaar mod Undergang.
Men netop nu, ja, nu paa Undergangens bratte Skrænt
vi mindes Væverne, vi husker som en gammel Sang
fra Glemsels Dyb en Ungdoms Daad mod Morgenlyset vendt.

**Fejlslagne Haab om Ret og Fred, se, det er Fremtids Muld,
det gror igen, det sønderbrudte rejser sig paany
trods Krig og Nød; der er i Dag igen et Ungdomskuld,
hvis Sind i Skyggers Land er rankt og vendt mod Morgengry,
mer trodsigt og beslutsomt nu end nogensinde før,
de mindes Væverne og Ungdom i de hundred' Aar,
der prøvede og prøvede om ikke Tidens Dør
dog kunde lukkes op imod en Freds- og Retfærds Vaar.**

**Thi, det er Sagen, hvis et Minde skal ha' Livets Værd
og Hundredaaret mindes, saa det tjener Fremtids Sag:
den Varmebris, der gik igennem svundne Skoves Træer,
saa de sprang ud i Maj og hilsede den nye Dag,
den Varmebris er Ungdoms Ildhu for de store Maal,
der aldrig naas' maaske, men derfor løfter Støvet's Aand
til Flugt mod Stjerner og mod nye Tidens Varde-Baal;
det svundne har Værdi som det, der sprænger Nutids Baand.**

**Et Hundredaar med Opgangstid og Folkestyrets Vaar
er ebbet ud i Mulm af alle de fejlslagne Haab.
Nu gælder det, nu er det Tid, om netop du formaar
at vriste Mod af Vanhelds Stund og tage dig din Daab
af store Syners Kornmodsglimt langs Nattehimlens Rand;
ja, ung maa Verden endnu være bag den gamle Norm,
som sønderbrydes nu; men se, det nye Fremtidsland
med Fred og Frihed længst i unge Sind har fundet Form,**

**er blevet til som Virk'lighed og endnu længe før
de ydre Vilkaar var der til at lægge Grundsten ned
til Retfærdigheds-Samfund fremfor det, der nu saa hastigt dør.
Se, saadan bliver Fremtid til, fordi en Ungdom véd:
at i det indre maa det ske, som Mod, som Syn, som Drøm,
før i den ydre Verden Stoffet blindt kan tjene Aand,
saa bli'r der Varighed trods slid i Tidens stride Strøm;
gaa paa, som Væverne, og Fremtid rækker dig sin Haand !**